

Boekbespreking van Leeskring "De Omslag" op 31 jan 2017.

Besproken werd "De geschiedenis van een gevallen engel" geschreven door Henning Mankell.

Meningen

Marné;	prettig te lezen, spannend maar het einde viel tegen.
Janny;	makkelijk te lezen, spannend, sfeer goed weergegeven.
Annelies;	makkelijk en fijn te lezen, goede weergave tijdsgeest.
Gerda;	het einde geforceerd, ingewikkeld en ongeloofwaardig
Wil;	fijn om te lezen, onderkoeld verhaal
Paulien;	was aanvankelijk sceptisch, maar vond de verhouding blank-zwart interessant
Nelleke;	onderhoudend, boeiend, sfeervol maar het einde lijkt eraan geplakt.

Samenvatting

Hanna Rendström wordt eind 1903 op 18-jarige leeftijd door haar moeder Elin vanuit het koude en arme Noord-Zweden naar de havenstad Sundvall gestuurd. Handelaar Jonathan Forsman zal haar naar familie brengen, maar die is niet te vinden en Forsman bezorgt haar een baantje als kokkin op een van zijn schepen, de "Lovisa" dat naar Australië zal varen. Ze ontmoet stuurman Lars Lunnmark en na een maand trouwt ze met hem in de haven van Algiers. Weer een maand later is ze weduwe en als hij zijn zeemansgraf krijgt, herinnert ze zich de woorden van haar vader op diens sterfbed: "Jij mijn dochter bent een engel, een armoedige engel maar een engel". Het is juni 1904. Als de "Lovisa" aanmeert in Lourenço Marques (nu Maputo in Mozambique) komen er Zweedse zendelingen aan boord om post op te halen. Daarna verlaat Hanna stiekem het schip en neemt haar intrek in een goedkoop hotel in de haven, dat een bordeel blijkt te zijn. Daar krijgt ze een miskraam en wordt verzorgd door Felicia een zwarte vrouw, die daar werkt als prostituee, totdat de bordeeleigenaar, senhor Attilimo Vaz, besluit de hulp in te roepen van verpleegster Ana Dolores. Hanna vindt het onaangenaam zoals Ana doet tegen de zwarte vrouwen, maar merkt dat iedere blanke zich zo gedraagt; grof, neerbuigend, vol verachting de zwarte bevolking negerend. Ze is ontdaan als zij merkt dat zij zich ook zo gaat gedragen. Ze verbaast zich over de onderdanigheid en gelatenheid van de Afrikanen, maar ze ziet ook verdriet en woede en haat. En vooral ziet ze spanning en angst bij zwarten en blanken.

Attilimo Vaz doet haar een huwelijksaanzoek en hoewel ze nog steeds terug wil gaan naar Zweden, trouwt ze met hem. Korte tijd later is ze weer weduwe, maart 1905. Ze erft alles en is een rijke vrouw. Haar positie als blanke bordeelhoudster is moeilijk en hoewel ze zich betrokken voelt bij het lot van haar vrouwen is het lastig om echt contact te krijgen met hen. Ze besluit het bordeel te verkopen en gaat raad vragen bij een zakenrelatie van haar man, Pecho Pimento, die samenwoont met een zwarte vrouw. Dat is de eerste zwarte vrouw, die Hanna ontmoet, die haar zelfbewust open in de ogen durft te kijken. Deze Isabel steekt enige tijd later Pecho Pimento dood, als ze erachter komt dat hij haar bedriegt en ze wordt zonder proces gevangengezet. Hanna's positie wordt helemaal onmogelijk als zij opkomt voor de rechten van Isabel. De advocaat, die ze raadpleegt, een Zuid-Afrikaanse kleurling, raadt haar aan Isabel vrij te kopen, maar dan is die al in haar cel vermoord. Bij de begafenis vraagt Moses, de broer van Isabel tot wie Hanna zich erg aangetrokken voelt, om zijn ouders te gaan zoeken in Beira. Hanna verkoopt het bordeel en haar huis, geeft iedereen die bij haar in dienst was een envelop met geld en vertrekt met een boot naar Beira. Moses, die ook in haar hut op de boot is, wordt van het schip verwijderd en beschuldigd van verkrachting en beroving. In Beira neemt Hanna haar intrek in het luxe Africa Hotel.

Het lukt haar niet om Isabels ouders te vinden en ze besluit om naar de Zweedse zendelingenpost in het binnenland van Afrika te gaan.

Biografie

De Zweedse schrijver Henning Mankell werd geboren op 3 febr 1948 en stierf op 5 okt 2015 aan longkanker. Zijn vader was rechter en zijn grootvader componist. Al op 20-jarige leeftijd was hij schrijver en assistent-regisseur aan het Rikstheatret in Stockholm. Hij werkte ook voor diverse andere Zweedse theaters. In 1985 richtte hij het Avenida Theater in Maputo (Mozambique) op. Hij woonde afwisselend in Mozambique en in zijn vaderland Zweden. Met zijn eigen uitgeverij Leopard Förlag ondersteunde hij jong talent uit Afrika en Zweden. Hij was van 1998 tot zijn dood getrouwd met Eva Bergman (dochter van de filmregisseur Ingmar Bergman). Henning Mankell heeft uit verschillende relaties vier zoons.

De auteur stond bekend om zijn politiek activisme. Hij was tegen de Vietnamoorlog, het apartheidsregime in Zuid-Afrika en de manier waarop het Westen zijn voormalige koloniën in de steek liet. In zijn boeken verwerkte de auteur veel maatschappijkritiek. Mankell was ook aan boord van het Zweedse schip Sofia, één van de zes schepen in het hulpkonvooi voor de Gazastrook die op maandagochtend 31 mei 2010 werden geënterd door Israëlische commando's.

Mankell schreef tientallen boeken: literaire romans, misdaadromans, jeugdboeken en toneelstukken. Zijn boeken worden in meer dan dertig landen uitgegeven. In Nederland en België heeft hij zijn bekendheid vooral te danken aan de Wallander-serie: een reeks over de eigenwijze inspecteur Kurt Wallander uit Ystad. De Wallander-romans van Mankell werden verfilmd in de vorm van televisiefilms. Henning Mankell bedacht en schreef in 2009-2010 ook de scripts voor enkele Tatort-afleveringen van de NDR.

Andere misdaadromans zijn o.a. De terugkeer van de dansleraar (2005), Voor de vorst (2006) met Linda Wallander en De Chinees (2008).

Enkele literaire romans zijn Tea-bag (2003), Italiaanse schoenen (2008) en Geschiedenis van een gevallen engel (2011). De basis van dit boek zijn gegevens uit het koloniale archief van Maputo over een Zweedse vrouw in Mozambique die eigenaresse was van een groot borddeel. Over zijn ziekte schreef Mankell Drijfzand (2015). Hij kreeg verschillende prijzen o.a. de Glazen Sleutel in 1992 voor zijn boek "Moordenaar zonder gezicht".

Nelleke